Ar36e-19100618-01

ΕΣΤΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ.—Ἔτος ΙΣΤ'.—Ἀριθμὸς 5,876 | ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΔ. ΚΥΡΟΥ | Ἑσπέρα Παρασκευῆς 18 Ἰουνίου 1910

ΔΕΝ ΠΙΣΤΕΥΟΜΕΝ

Παρ' ὅλους τοὺς περὶ τοῦ ἐναντίου φόβους, ἡμεῖς ἐξακολουθοῦμεν νὰ ἔχωμεν ἀκόμη τὴν ἐλπίδα συμβιβασμοῦ τῶν ἐν Κρήτῃ ἀντιθέσεων εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς ὑποχωρήσεως. Μᾶς φαίνεται πολὺ βαρὺ νὰ πιστεύσωμεν ὅτι δύναντε νὰ ὑπάρξουν ἀνυπότακτοι ἐγωϊσμοί, οἵτινες νὰ μὴ ὑπολογίζουν τὰς συνεπείας τῆς τοιαύτης ἀνυποταξίας.

Περὶ ἐγωϊσμῶν δὲ πρόκειται. Καὶ ἂν δὲν προέρχωνται ἐξ ἀφετηρίας κομματικῆς, ἀλλ' ἀπὸ δυσφορίαν διὰ τὴν παράτασιν τῆς ἀκριβοῦς καὶ ἀορίστου καταστάσεως, τὸ ἀποτέλεσμα ὅμως πάντοτε τὸ ἴδιον θὰ εἶνε. Μᾶς προλέγει δὲ τὸ ἀποτέλεσμα ἡ συγκέντρωσις τῶν πολεμικῶν πλοίων τῶν Δυνάμεων καὶ τὰ ἀποβατικὰ γυμνάσια τῶν ἐπ' αὐτῶν ἀγημάτων!

Τί λοιπὸν θέλουν νὰ δοκιμάσουν οἱ ἀνθιστάμενοι εἰς τὴν ἀξίωσιν τῶν Δυνάμεων Κρῆτες; Πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ ἔχῃ ἡ ἀντίστασις οἱανδήποτε δικαιολογίαν, ὅταν εἶνε ὁλοφάνερον ὅτι θὰ προκαλέσῃ ἀνακατοχὴν τῆς νήσου; Θὰ ἦτο δὲ ἡ μεγίστη τῶν συκοφαντιῶν τὸ νὰ θεωρηθῇ ὅτι πρὸ τοῦ τοιούτου ἀποτελέσματος δὲν ἐξεγείρεται πᾶσα Κρητικὴ συνείδησις. Ἄλλο ὅμως τέλος οὐδὲν ὑπάρχει εἰς τὴν μελετωμένην ἀντίστασιν.

Νὰ δεχθῶμεν ὅτι σκέπτονται τάχα ὀρθότερον οἱ ἐξωθούμενοι ὑπὸ οἱουδήποτε ἐγωϊσμοῦ εἰς ἀντίστασιν; Ἀλλ' ἡ Κρήτη δὲν ἀνήκει κἂν μόνον εἰς ἑαυτήν. Καὶ ἐφ' ὅσον αἱ εὐτυχίαι καὶ ἀτυχίαι αὐτῆς εἶνε τῆς ὅλης Ἑλλάδος εὐτυχίαι καὶ ἀτυχίαι, ὀφέλει νὰ συμμορφωθῇ καὶ πρὸς τῆς Ἑλλάδος τὴν γνώμην. Δὲν πολιτεύονται οἱ Κρῆτες δι' ἴδιον μόνον λογαριασμόν, ἀλλὰ καὶ διὰ λογαριασμὸν τῆς ὅλης Ἑλλάδος ὡς Ἕλληνες. Ὅταν δὲ ἡ ὅλη Ἑλλὰς ἀξιοῖ παρ' αὐτῶν νὰ ὑποχωρήσουν εἰς μίαν τυπικήν—δοτὸν τυπικὴ μόνον εἶνε — ἀξίωσιν τῶν Δυνάμεων, ὄφειλον νὰ ὑποχωρήσουν.

Ὑπῆρξεν μία ἐκ τῶν κυριωτέρων αἰτιῶν εἰς τὰς ἐξωτερικὰς ἀποτυχίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡ ἔλλειψις ἑνότητος εἰς τὴν πολιτικὴν αὐτῆς, τῆς ἑνότητος ἥτις δίδει τὴν κατεύθυνσιν ἐκ τοῦ κέντρου πρὸς ὅλα τὰ σημεῖα. Ἀκόμη χειρότερον ὅταν ἕκαστον τμῆμα τοῦ Ἑλληνισμοῦ πράττῃ κατ' ἰδίαν γνώμην καὶ θέλησιν, χωρὶς νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν τὸ σύνολον. Ἔπρεπε δὲ νὰ εἶνε κἂν ζήτημα σήμερον τὸ τοῦ ὅρκου τῶν Μουσουλμάνων πληρεξουσίων; Καὶ ἔπρεπε νὰ ἱδρώνῃ ἡ Ἑλλὰς διὰ νὰ πείσῃ τὰ διάφορα κόμματα τῆς Κρήτης περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ὑποχωρήσεως;

Ἀναγνωρίζομεν, διότι ἀντιλαμβανόμεθα τὴν ψυχολογικὴν κατάστασιν τῶν Κρητῶν, ἐξ ἧς ἀπορρέει ἡ ἰδέα τῆς ἀντιστάσεως. Ἀλλ' εἶνε ἀνάγκη νὰ πνέξουν πᾶσαν οἱανδήποτε ψυχικὴν δυσφορίαν χάριν καὶ τῆς Κρήτης καὶ τῆς Ἑλλάδος. Καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ πιστεύσωμεν ὅτι θὰ πράξουν ἄλλως.

ΤΟ ΒΟΥΛΕΥΜΑ

Θὰ μείνῃ ἱστορικὸν τὸ ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως τῶν γαιανθράκων ἐκδοθὲν χθὲς βούλευμα τοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐφετῶν. Ἀφοῦ ἐπὶ μῆνας ἐξετινάχθη ἡ ὑπόληψις τριῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Ναυτικοῦ καὶ ἑνὸς Προξένου, οἵτινες πάντες ἐπροφυλακίσθησαν ἐκ φόβου μήπως... δραπετεύσουν (!), μανθάνει τώρα τὸ Πανελλήνιον ὅτι ὁ μὲν Πρόξενος εἶνε ἀθῶος, διὰ δὲ τοὺς ἀξιωματικούς.... ὅτι δὲν εἶνε ἁρμόδιον νὰ κρίνῃ τὸ Ἐφετεῖον!

Ἀθῶος λοιπὸν ὁ Πρόξενος, καὶ ὅμως ἐπροφυλακίσθη, διὰ νὰ συμπροφυλακισθῶσι καὶ οἱ ἀξιωματικοί! Τὸ συμπέρασμα εἶνε ὅτι, ἂν ἐβασανίζοντο καλλίτερον τὰ πράγματα πρὸ τῆς προφυλακίσεως καὶ ἀνεγνωρίζετο ἔκτοτε ἡ ἀθωότης τοῦ Προξένου, θὰ ἐκηρύττετο ἔκτοτε ἀναρμόδιον τὸ Ἐφετεῖον διὰ τοὺς ἀξιωματικούς, ἀφοῦ δὲν θὰ ὑπῆρχε καὶ συγκατηγορούμενος πολίτης. Τὸ δεύτερον συμπέρασμα εἶνε ὅτι τὸ Ἐφετεῖον ἀντὶ, σήμερον τοὐλαχιστον, νὰ ἀποφανθῇ περὶ ὅλων, ἐθεώρησε προτιμότερον νὰ ξεφορτωθῇ ἀπὸ τὴν ράχιν του τὴν ὑπόθεσιν, διατάσσον καὶ τῶν ἀξιωματικῶν τὴν ἀποφυλάκισιν.

Κακῆς ἀρχῆς κάκιστον τέλος, τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ ἀναμείνωμεν τώρα τὸν ἐπίλογον ἐκ τοῦ Ναυτοδικείου, ὅπου τίς οἶδε ποῖαι ἄλλαι παρελκύσεις ἐπιφυλάσσονται, πρὸς δόξαν τῶν τύπων τῆς Ἑλληνικῆς Δικαιοσύνης! Ἐν τῷ μεταξὺ οἱ ὑπόδικοι ἀξιωματικοὶ ἂς ἀντλοῦν ὑπομονήν!

ΠΕΝΝΙΕΣ ΕΙΔΗΣΟΥΛΕΣ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, Ἰούνιος 1910

Ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς τῶν Ταχυδρομείων κ. Σάμιουελ, εἰσηγούμενος εἰς τὴν Βουλὴν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου του (πρὸς ὑπουργοῦ ἀναλαγεῖ ἡ θέσις του), ἀνέφερε πολλοὺς χαρακτηριστικοὺς ἀριθμούς.

— Ὁ προϋπολογισμὸς τῶν Ταχυδρομείων, Τηλεγραφείων καὶ Τηλεφώνων ἀνέρχεται εἰς 20 ἑκατομμύρια λίρας (500 ἑκατ. φρ.), ἐνῷ πρὸ δεκαπενταετίας ἀνήρχετο εἰς τὸ ἥμισυ μόνον.

— Καθ' ἑκάστην περνοῦν ἀπὸ τὰ χέρια τῶν ταχυδρομικῶν 15 ἑκατ. ἐπιστολαί—χωρὶς νὰ σκαλώσῃ πουθενὰ καμμία.

— Καθ' ἑκάστην διαβιβάζονται 250 χιλ. τηλεγραφήματα καὶ ἐκδίδονται ταχυδρομικαὶ ἐπιταγαὶ ἀξίας 250 χιλ. λιρῶν.

— Τὰ Μαρκώνεια τηλεγραφήματα αὐξάνουν ὁλονέν, κατὰ δὲ τὸ τελευταῖον τρίμηνον ἐδιπλασιάσθησαν.

— Ὑπὲρ τὰς 15 χιλ. παιδιὰ ἐργάζονται ὡς διανομεῖς τηλεγραφικοί, κατ' ἔτος δὲ τὸ ἥμισυ αὐτῶν ἀνανεοῦται.

— Καὶ ἐπειδὴ τὰ παιδιὰ δυσκολεύονται νὰ εὕρουν ἔπειτα ἐργασίαν, ὁ Πόστ-Μάστερ-Τζένεραλ ἀσχολεῖται νὰ θεραπεύσῃ ριζικῶς τὸ κακόν.

— Ἄλλην φροντίδα σοβαρὰν ἔχει ὁ κ. Σάμιουελ διὰ τὰ νεῦρα τῶν τηλεφωνητριῶν.

— Παρετηρήθη ὅτι τὰ ὑπομονητικώτατα αὐτὰ κοράσια, τὰ ὁποῖα οὐδέποτε προεκάλεσαν ζήτημα ὅμοιον τῶν ἀνοικονομήτων τηλεφωνητριῶν τῶν Παρισίων καὶ ἄλλων πλείστων μερῶν καὶ χωρῶν, παθαίνουν νευρικὴν ἐξάντλησιν καὶ νευρασθένειαν.

— Ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς διώρισεν ἰατρικὴν ἐπιτροπήν, τῆς ὁποίας αἱ ὑποδείξεις θὰ ληφθοῦν μὲ αὐστηροτάτην ἀκρίβειαν ὑπ' ὄψιν.

— Θὰ ἐλαττωθῇ πιθανῶς ὁ χρόνος τῆς ἐργασίας καὶ θὰ παρέχωνται μακρὰ διαλείμματα ἀναπαύσεως.

— Ὁ κ. Σάμιουελ ἀπέκρουσε πᾶσαν ἰδέαν περὶ δεκαλέπτου γραμματοσήμου μὲ τὴν Γαλλίαν· τὸ πείραμα θὰ ἐστοίχιζε περὶ τὰ 2 1)2 ἑκατ. φράγκα.

— Θὰ εἰσαχθῇ καὶ τὸ σύστημα τῶν κατ' οἶκον ἀποταμιευτικῶν χρηματοκιβωτίων, τῆς κλειδὸς κρατουμένης εἰς τὸ ταχυδρομεῖον (κάτι ἀνάλογον μὲ τὸν τῆς Ἀθηναϊκῆς Λαϊκῆς Τραπέζης κουμπαρᾶν, οὗτινος ἀγνοοῦμεν τὴν κυριέραν).

— Τὸ σύνολον ἀρρένων καὶ θηλέων ὑπαλλήλων εἰς ὅλην τὴν Ἀγγλίαν ἀνέρχεται εἰς 200 χιλιάδας.

— Κατ' ἀναλογίαν πληθυσμοῦ ἡ Ἑλλὰς ἐπρέπεπε νὰ ἔχῃ 20 χιλ. περίπου ταχυδρομικοὺς ὑπαλλήλους.

— Κατ' ἀναλογίαν ὅμως ἐργασίας πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ ἡμερησία κίνησις ὅλων τῶν ταχυδρομείων τοῦ τόσον περιφρονουντος τὰ στατιστικὰ γούμερα Ἑλληνικοῦ Κράτους.

— Καὶ διὰ νὰ τελειώσωμεν τὰ ταχυδρομικὰ ἐνῷ τὰ ἔξοδα τῶν Ἀγγλικῶν ταχυδρομείων ὁλονὲν αὐξάνουν καταπληκτικῶς, τὰ ἔσοδα, λόγῳ τοῦ δεκαλέπτου καθ' ὅλην τὴν Αὐτοκρατορίαν γραμματοσήμου, ἔμειναν στάσιμα σχεδὸν ὅπως ἦσαν πρὸ 10—15 ἐτῶν.

— Ἀλλὰ τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι ἐσκέφθη ἡ Κυβέρνησις νὰ περικόψῃ ἢ νὰ μὴ αὐξήσῃ τὰς δαπάνας ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας.

— Διότι, κατὰ τοὺς Ἄγγλους, τὸ Κράτος δὲν εἶνε τοκογλύφος ἢ ἐπιχειρηματίας διὰ νὰ ἐπιδιώκῃ κέρδη ἀπὸ τὰς διαφόρους ὑπηρεσίας καὶ διὰ τὴν ταχυδρομικήν.

— Ἡ δάφνη τοιούτων οἰκονομολογικῶν θεωριῶν ἐπαφίεται εἰς τοὺς ρηξικελεύθους οἰκονομολόγους ἄλλων τινῶν χειρῶν.

— Ὁ Ἄγγλος ἀεροναύτης Κόντυ ὑπέστη κατὰ τὴν πτῶσιν τοῦ ἀεροπλάνου του εἰς τὸ Ὤλντεροσωτ σοβαρὰ τραύματα εἰς τὴν κεφαλήν.

— Μετεφέρθη ἀναίσθητος εἰς τὸ νοσοκομεῖον καὶ ὅταν συνῆλθε παρετηρήθη ὅτι εἶχε χάσει τὴν ἀνάμνησιν τῶν προσφάτων γεγονότων.

— Ὑπάρχουν φόβοι μήπως ἔπαθεν ἀνεπανόρθωτον ἐγκεφαλικὴν βλάβην.

— Εἶνε δὲ εἷς τῶν καλλιτέρων Ἄγγλων ἀεροναυτῶν καὶ τὸ πάθημά του συνεκίνησε τὰ μέγιστα.

Κς

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΟΙ ΚΥΡΙΟΙ ΠΟΥ ΚΑΝΟΥΝ ΤΟ ΕΞΥΠΝΟΝ

Τὰ τρία ἔργα ποῦ, ἦλθον ἐφέτος ὡς πρωτοπορεία τῆς πρωτοτύπου θεατρικῆς παραγωγῆς, μᾶς ἔκαμαν τὴν ἀποκάλυψιν μιᾶς νέας ἐσοδείας εὐφυιῶν, τὰς ὁποίας δὲν ἐγνωρίζαμεν ἕως τώρα. Εἶνε οἱ κύριοι ποῦ κάμνουν τὸν ἕξυπνον εἰς τὸ θέατρον εἰρωνεύονται δυνατά, κοροϊδεύουν εἰς ἐπήκοον καὶ ἀναλαμβάνουν τὴν πρόχειρον καὶ εὔκολον κριτικὴν κάθε σκηνῆς, ἀρχίζοντες ἀπὸ τὸν τίτλον.

Πρὶν ἀκόμη ἀρχίσῃ ἡ παράστασις, οἱ κύριοι ποῦ κάμνουν τὸν ἕξυπνον ζητοῦν ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ ἔργου νὰ εὕρουν ὕλην διὰ τὴν εἰρωνίαν των.

—«Ἀτμοσφαίρα»; Ὡρισμένως θὰ πετάξωμε στὰ σύννεφα ἀπόψε;

Δύο τρεῖς κυρίες γύρω-γύρω ἀρχίζουν ἀμέσως καὶ γελοῦν, κακαρίζουσαι ὥσπερ κόττα, ἡ ὁποία γεννᾷ τὸ πρῶτόν της αὐγό.

—«Ἰόνη»; Δὲν ἔλεγε καλλίτερα Ἰόνιον πέλαγος;

Εἰς τὸ σπινθηροβόλημα αὐτὸ τῆς Ἀττικῆς ἀναλατοσύνης πέντε κυρίαι εὑρίσκουν τὴν εὐκαιρίαν νὰ τινάξουν ὀλίγον τοὺς ὤμους των, ἐπειδὴ τὸ γέλιο τῶν κυριῶν, ὅταν τινάζῃ ὡραίους ὤμους, εἶνε πολὺ χαριτωμένον.

—«Ἀδελφὴ» λέγεται τὸ δρᾶμα; Μᾶλλον ἔπρεπε νὰ λέγεται «Ὤχ ἀδερφέ»!

Αὐτὴν τὴν φορὰν αἱ κυρίαι, ποῦ ηὐνοήθησαν ἀπὸ τὴν Μοῖραν νὰ καθίσουν γύρω εἰς τὸν ἕξυπνον κύριον, κινδυνεύουν νὰ λιποθυμήσουν πλέον ἀπὸ τὴν ἱλαρότητα. Ἂν τὸ λεπτότατον σπινθηροβόλημα αὐτοῦ τοῦ πνεύματος ἐξακολουθήσῃ εἰς τὸ θέατρον, τὰ καφενεῖα τῶν θεάτρων θὰ ὑποχρεωθοῦν νὰ προμηθεύωνται αἰθέρα καὶ ἀμμωνίαν διὰ νὰ ξελιγοθυμοῦν τὰς κομψὰς κυρίας, ποῦ ἔχουν τόσον εὔκολα τὰ γέλια.

Ἂς μὴ νομισθῇ ὅτι οἱ ἄνθρωποι ποῦ κάμνουν τὸν ἕξυπνον εἶνε τυχαῖοι ἄνθρωποι. Ἀπὸ τὸν σεβαστὸν νεάζοντα πρεσβύτην, ὁ ὁποῖος, ὁσάκις δὲν πάῃ εἰς τὴν Ἀλυσσίδα νὰ καταθέσῃ τὸν θαυμασμόν του εἰς τὰ ἐλεφάντινα πόδια τῶν Σειρήνων τοῦ Μπάσσο-Πόρτο τῆς Νεαπόλεως, μετακομίζεται εἰς τὸ Ἑλληνικὸν θέατρον διὰ νὰ εἰρωνευθῇ τὰ Ἑλληνικὰ ἔργα, ἕως τὴν πρώην ὡραίαν χήραν κυρίαν, ἡ ὁποία περιφέρει τὰ μαραμένα κάλλη της εἰς τὰ Ἑλληνικὰ θέατρα διὰ νὰ εὕρῃ γελοῖα τὰ Ἑλληνικὰ δράματα, καὶ ἕως τὸν ὑπέρσαχλον νεανίσκον, ὁ ὁποῖος βεβαιώνει ὅτι τὰ Ἑλληνικὰ ἔργα δὲν ἀξίζουν οὔτε ὅσον αἱ παντομίμαι ποῦ παίζονται στὰ Καζινὸ—ἱστορικόν! εἶνε μία συνομοτιξία ἀνθρώπων καλυντυμένων, ξυρισμένων, σιδερωμένων, ἡ ὁποία δὲν ἀπαξιοῖ νὰ μετέλθῃ αὐτὴν τὴν ἀπρέπειαν, νὰ ἐπηρεάσῃ δηλαδὴ τὸν κόσμον τοῦ θεάτρου, ἁπλῶς διὰ νὰ δείξῃ πνεῦμα.

Καὶ ἂν δὲν ὑπῆρχεν ἀληθινὸς κόσμος εὐπρεπής, καλομαθημένος καὶ αἰσθανόμενος τὴν ὑποχρέωσιν νὰ κρατῇ διὰ τὸν ἑαυτόν του τὰς κρίσεις του, ὡρισμένως θὰ εἴχομεν εἰς τὰ θέατρα σκηνὰς, διὰ τὰς ὁποίας θὰ ἔκοκκινίζαν οἱ ξύλινοι ἥρωες τοῦ Φασουλῆ.

Ζητοῦν ἀρά γε οἱ Ἕλληνες συγγραφεῖς ἐπιείκειαν ἢ ἠξίωσαν νὰ μὴ κριθοῦν; Ὄχι. Ἴσα-ἴσα ζητοῦν νὰ κριθοῦν. Δὲν ἐργάζονται διὰ τὴν δόξαν, διότι δόξα τῷ Θεῷ δὲν ἐφύτρωσαν ἀκόμη εἰς τὴν Ἑλλάδα αἱ δάφναι, μὲ τὰς ὁποίας στρώνονται οἱ δρόμοι τῶν ποιητῶν. Δὲν ἐργάζονται διὰ τὸ χρῆμα, διότι κανεὶς των δὲν πρόκειται νὰ ζήσῃ μὲ τὰς τριακοσίας δραχμὰς, ποῦ δίδει ὡς ἀμοιβὴν εἰς τὸν συγγραφέα τὸ μᾶλλον θριαμβεῦσαν δρᾶμα.

Ἐργάζονται διότι ἔχουν τὴν συναίσθησιν ὅτι πρέπει καὶ αὐτοὶ νὰ ἐργασθοῦν, νὰ βγάλουν κάτι ποῦ ἔχουν μέσα των, νὰ συντελέσουν εἰς μίαν πρόοδον τοῦ τόπου των. Καὶ ἡ ἐργασία των δὲν εἶνε ἐργασία κρυφὴ καὶ ἀνεξέλεγκτος, ὅπως, φεῦ! τόσαι ἄλλαι ἐργασίαι, μὲ τὰς ὁποίας ἐκερδήθησαν φῆμαι καὶ ὑπολήψεις, ἀλλὰ φανερὰ καὶ ὑποκειμένη εἰς τὴν κρίσιν τοῦ καθενός.

Νὰ κριθοῦν λοιπόν, καὶ νὰ κριθοῦν ἔστω καὶ αὐστηρότατα. Νὰ κριθοῦν καὶ μὲ τὰ μέσα ποῦ δίδει ὁ τόπος. Καὶ ὅπως ὁ σεβαστὸς νεάζων πρεσβύτης δὲν εἶνε Βιντσάιδ ἢ Λαντουζῆ ἢ Κούρτιος, καὶ ὅπως ἡ πρώην ὡραία χήρα δὲν ἠμπορεῖ νὰ παραβληθῇ μὲ καμμίαν ὡραίαν χήραν τῆς ἀριστοκρατίας τῶν δύο ἡμισφαιρίων, καὶ ὅπως ὁ πάνσαχλος μυστακοφόρος νεανίσκος εἶνε παρῳδία τῶν βασιλέων τοῦ συρμοῦ —οἰκτρὰ παρῳδία —ἔτσι καὶ οἱ Ἕλληνες συγγραφεῖς ἠμποροῦν ἐπὶ τέλους νὰ μὴ εἶνε Ἶψεν καὶ Ροστὰν καὶ Γκόρκυ.

Νὰ κριθοῦν μέν, νὰ μὴ κοροϊδεύωνται δέ. Αὐτὸ δὲν εἶνε ζήτημα φιλολογίας πλέον. Εἶνε ζήτημα στοιχειώδους εὐπρεπείας, στοιχειώδους ἀνθρωπισμοῦ.

Γ. Τ.

ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΑΤΡΑ

Η "ΠΕΝΤΑΓΙΩΤΙΣΣΑ,,

Περισσότερος ἀπὸ μισὸν αἰῶνα ἐχρειάσθη διὰ ν' ἀναβῇ εἰς τὴν σκηνὴν ἡ Πεντάμορφη τῶν Πενταγιῶν μὲ τὴν θλιμμένα θαυμαστὴν ἱστορίαν της καὶ τὸ τραγοῦδι, ποῦ ἦτο γνώριμον πολὺ ἐνωρίτερα εἰς ὅλας τὰς ἠχοῦς τῶν βουνῶν τῆς Ρούμελης.

Ἦτο πολύ. Ἀλλ' ἀποῦ ἔγεινε μὲ τὸν Νιρβάναν καὶ τὸν θίασον τῆς «Νέας Σκηνῆς» πρὸ δύο χρόνων ἡ ἀρχή, ἦτο ἀναμφίβολον ὅτι ἡ ἀδρὰ καὶ δραματικωτάτη ὑπόθεσις καὶ ἄλλους θὰ εἵλκυε.

Χθὲς τὸ βράδυ λοιπὸν εἴχαμεν εἰς τὸ θέατρον τῆς Νεαπόλεως τὴν δευτέραν κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν «Πενταγιώτισσαν».

Συγγραφεῖς: Κυριακὸς-Σταθόπουλος. Καὶ ἀποτελεῖ ὁ συνδυασμὸς αὐτὸς μαθηματικὸν τύπον ἐξιτούμενον πρὸς τὴν πρώτην κυκλοφορίαν. Μὲ τὸ συλλάβιον ὁ πρῶτος, μὲ τὸ χρονογράφημα ὁ δεύτερος ἐγνώρισαν τὰς μεγάλας μάζας τοῦ κοινοῦ. Καὶ τὰ ὀνόματά των εἰς τὸ πρόγραμμα ἔφεραν εἰς τὸν ἀνήφορον τοῦ θεάτρου χιλιάδας κόσμου, τοῦ κόσμου ποῦ δὲ γνωρίζει ἀπὸ τ' ἄλλα θέατρα καὶ δὲν ζημιώνεται δι' αὐτὸ, κόσμου ὁ ὁποῖος ἐγέμισε τὴ εὐρυχωροτάτην ἐν τούτοις μάνδραν καὶ ἐπερίσσευσε διὰ σειρὰν ἀκόμη παραστάσεων.

Ὑποτιθεμένου ὅτι καὶ οἱ συγγραφεῖς ἐγνώριζαν τὸν κόσμον των, ἐπερίμενε κανεὶς νὰ ἀπευθυνθοῦν πρὸς τὰς μεγάλας μάζας κυριώτατα, νὰ ποθλέψουν εἰς τὰ ἐλατήρια τῆς λαϊκῆς ψυχῆς καὶ καρδίας, νὰ τὴν συγκινήσουν καὶ νὰ τὴν ἐνθουσιάσουν, χωρὶς νὰ προσέξουν πολὺ εἰς τὰς λεπτομερείας τῆς τεχνοτροπίας οὔτε εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ κόσμου τῶν πρώτων καθισμάτων καὶ τοῦ κόκλου τῶν γκρινιαρίδων γκρόντων, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔλειψαν ἀπὸ τὴν χθεσινὴν πρώτην καὶ μὲ φιλικὸν ἐνδιαφέρον, ἀλλὰ καὶ μὲ τὸ σκῶμμα ἕτοιμον εἰς τὰ χείλη.

Ἡ συμμετοχὴ ἐν τούτοις τοῦ ἔργου εἰς τὸν Ἀβερώνειον δραματικὸν διαγωνισμὸν τοῦ Ὠδείου συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ προσέξουν καὶ τὴν τεχνοτροπίαν. Καὶ τὸ ἔργον παρουσίασεν ἀξιοζηλεύτους λεπτότητας, σκηνὰς ἐξαιρετικῶς ἐπιμελημένας. Τὸ ἐνδιαφέρον κλιμακηδὸν ἀπὸ πράξεως εἰς πρᾶξιν ἐνετείνετο, καὶ ὅταν εἰς τὸ τέλος ἡ λαϊκὴ μάζα ἐξεδήλωνε παντοιοτρόπως τὸν ἐνθουσιασμόν της, καὶ οἱ ἀπαιτητικοὶ τῶν πρώτων καθισμάτων πολὺ ὀλίγας εἶχαν κατορθώσει νὰ συγκεντρώσουν ἀντιρρήσεις.

Ὁπωσδήποτε πρόκειται περὶ ἐπιτυχίας ἀναμφισβητήτου, δικαιολογούσης τὰς ἐπανειλημμένας προσκλήσεις τῶν συγγραφέων ἀπὸ τῆς σκηνῆς.

Παρ' ὅλα δὲ τὰ γλίσχρα μέσα τοῦ θιάσου, ἀνεδείχθη ὅτον τὸ δυνατὸν εὐπροσωπότερον. Καὶ πρέπει νὰ ὁμολογηθῇ ὅτι, προκειμένου περὶ θιάσου κατ' ἐξοχὴν ἀνομοίου εἰς στοιχεῖα, στοιχεῖα ὅλων τῶν σχολῶν καὶ ὅλων τῶν ἐποχῶν, πλειονοψηφούντων τῶν αὐτοδιδάκτων, τὸ κατόρθωμα ὀφείλεται εἰς τὴν ἀφομοιωτικὴν ἐργασίαν τοῦ διευθύνοντος κ. Ἀχ. Μίρδα.

Ρ. Π.

Γ. Γ. Ὁ πρῶτος ποῦ ὠνειρεύθη νὰ δραματοποιήσῃ τὴν Πενταγιώτισσαν —χρόνια τώρα —εἶνε ὁ Ἀνδρέας Καρκαβίτσας, ὁ μάγος τοῦ «Ζητιάνου» καὶ τοῦ «Ἀρχαιολόγου». Ἔκτοτε ἀσχολεῖται, λέγουν, εἰς αὐτήν. Νὰ εἶνε ἀλήθεια, καὶ θὰ τὴν ἰδοῦμε ποτὲ ἀστρίτη καὶ καλλίτερη;

Ρ. Π.

Ο ΚΟΣΜΟΣ

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 19 ΙΟΥΝΙΟΥ

Σελήνη 26 ἡμερῶν

Ἀν. ἡλ. ὥρα 4 λ. 44 — Δύσ. ὥρα 7 λ. 28

Ἰούδα τοῦ Ἀποστόλου

ΑΜΓΑΛΟΣΓΝΗ-ΣΝΟΜΠΙΣΜ

Δὲν εἶνε ἡ πρώτη φορὰ, κατὰ τὴν ὁποίαν γίνεται λόγος ἐν τῇ δημοσιότητι διὰ μερικὰ φαιδρὰ ἐπεισόδια ποῦ συμβαίνουν κάθε τόσον εἰς τὴν Ἀθηναϊκὴν Λέσχην, ὅπου συχνάζουν καὶ οἱ ξένοι διπλωμάται, ἀπό τινος δὲ μάλιστα καὶ γευματίζουν.

Ὅλος ὁ πανηλίθιος σνομπίσμ τῶν Ἀθηνῶν καὶ περιχώρων περισαίνει τοὺς ξένους διπλωμάτας καὶ τοὺς κυττάζει στὰ μάτια τί θὰ εἰποῦν, ἂν θὰ μειδιάσουν, ἂν θὰ συνοφρυωθοῦν, ἂν θὰ εὐδοκήσουν νὰ τοῦ εἰποῦν: «γκοὺτ-νάμπεν» ἢ «μπόν-ζούρ».

Τοιοῦτος κύκλος εὐφυῶν Ἀθηναίων ἐπολιόρκει καὶ πρὸ τριῶν ἡμερῶν τοὺς ξένους ἀντιπροσώπους γευματίζοντας. Ὅταν ἐτελείωσε τὸ γεῦμα, ἤρχισε κάποια συζήτησις μεταξὺ τῶν διπλωματῶν διὰ τὰς πρὸς τὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ Χαβᾶς ἀνακοινώσεις τοῦ Πρωθυπουργοῦ κ. Δραγούμη, φαίνεται δὲ ὅτι τῶν διπλωματῶν τις, θέλων νὰ φανῇ ἴσως εὐάρεστος εἰς τὸν Ναμπῆ βέην, παρακαθήμενον, ἐψιθύρισε κάτι δυσμενῶς διὰ τὴν φρίσιν τοῦ Πρωθυπουργοῦ, καθ' ἣν τῆς Τουρκίας ἡ συμπεριφορὰ πρὸς τὴν Ἑλλάδα, ἀντιθέτως πρὸς τὴν ὅλως ἄψογον στάσιν τῆς Ἑλλάδος, δὲν εἶνε καὶ πολὺ κορρέκτ.

Ὁ διπλωμάτης, λέγουν, ἐχαρακτήρισε τὴν ἔκφρασιν ὡς ὑπεράγαν ριψοκίνδυνον ἐν τοιαύτῃ ὥρᾳ καὶ ὡς δυναμένην νὰ δημιουργήσῃ ἀφορμὰς νέων παραστάσεων καὶ νέου ἐρεθισμοῦ ἐν Τουρκίᾳ, καθ' ἣν στιγμὴν μάλιστα ἡ Ὑψηλὴ Πύλη, πειθομένη εἰς τὰς φιλικὰς συστάσεις τῶν Δυνάμεων, ἔδωκεν (!!!;;;) αὐστηροτάτας διαταγὰς διὰ τὴν ἄρσιν τοῦ ἀνθελληνικοῦ μποϋκοτὰζ καὶ τὴν κατάπαυσιν τοῦ ἐρεθισμοῦ.

Αὐτὴ εἶνε περίπου ἡ ἔννοια τῶν λεχθέντων εἰς τὸν διπλωματικὸν κύκλον· καὶ ὁ βόμβος τῶν λέξεων ἔφθασεν, ὡς ἦν ἐπόμενον, μέχρι τῶν περισαινόντων σνομπς, οἵτινες ἐντὸς τετάρτου τῆς ὥρας σκορπισθέντες

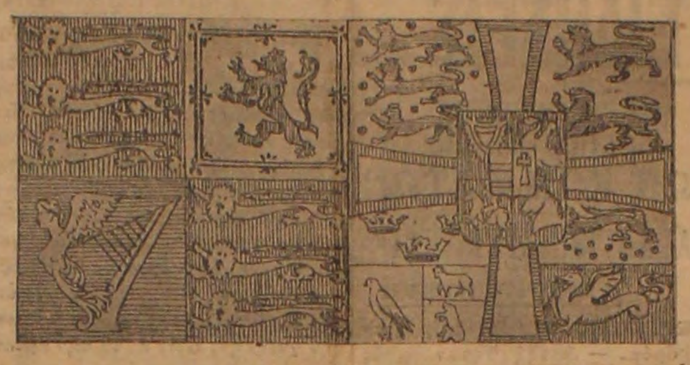

Η ΝΕΑ ΣΗΜΑΙΑ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΔΟΣ ΒΑΣΙΛΟΜΗΤΟΡΟΣ

Εἰς τὸ Ἀνάκτορον τοῦ Βούκιγχαμ, ὅπου ἐγκατεστάθη μονίμως ἡ Βασιλομήτωρ Ἀλεξάνδρα, κυματίζει μία περίεργος διπλῆ σημαία, Ἀγγλικὴ μαζῇ καὶ Δανική. Εἶνε ἡ νέα σημαία τῆς Βασιλομήτορος, ἡ ὁποία, παύσασα νὰ εἶνε Βασίλισσα, μένει κατὰ τὸ ἥμισυ Ἀγγλὶς καὶ κατὰ τὸ ἕτερον ἥμισυ Δανὶς πριγκήπισσα.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΥΡΙΑΝΟΝ "ΡΩΜΗΝ,,

Η ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ Ο ΡΕΣΙΔ

(Ὁ Φασουλῆς πρὸς τὸν Ρεσὶδ ἐφένδην, τὸν χαμάλπασαν τῆς Κων)πόλεως).

Κάθε διπλωματία της
ἔγεινε σὰν μπακάλικο
κι' ὅπου σαρδελλοβάρελα
σ' ἐκεῖνα τριγυρνᾷ,
καὶ σήμερα μοῦ φαίνεται
πῶς κάτι τι χαμάλικο
μαζῆ μὲ σένα τὸν Ρεσὶδ
τὸν κόσμο κυβερνᾷ.

---

(5) ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ,, (5)

ΒΙΚΤΩΡΟΣ ΡΥΔΜΠΕΡΓΚ

"ΣΙΓΓΟΑΛΛΑ,,

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

V.

Ἔρλανδ καὶ Σιγγοάλλα

Ὁ Ἔρλανδ ἤκουε κατ' ἀρχὰς τῆς ἀφηγήσεως τοῦ πατρὸς Ἔρρικου διὰ τὸν παράδοξον λαόν, εἰς ὃν ἀνήκεν ἡ Σιγγοάλλα. Ἀλλ' ἡ ἀνυπομονησία δὲν ἐβράδυνε νὰ τὸν φέρῃ ἐκτὸς τῆς αἰθούσης. Ἐπήγαινεν ἀπὸ τὸ ἓν εἰς τὸ ἄλλο δωμάτιον. Ἀνῆλθε σπεύδων τὴν ἑλικοειδῆ κλίμακα μέχρι τῆς κορυφῆς τοῦ πύργου. Ἐκύτταξε πρὸς τὴν λίμνην καὶ τὸ δάσος καὶ ἤκουσε τὸν κρότον τῶν κωδωνίσκων, ποῦ ἐκρέμαντο ἀπὸ τὸν λαιμὸν τῶν ἵππων

εἰς τὰ τέσσαρα ἄκρα τῆς πόλεως διετυμπάνιζον ὅτι «καθ' ἃς ἔχουν ἀσφαλεστάτας πληροφορίας», ἡ ῥῆξις μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας εἶνε βεβαία, ὅτι αὐτὸ καὶ αὐτὸ θὰ γείνῃ αὔριον, ὅτι κτλ.

Εἶνε αὐτοὶ οἱ ἴδιοι κύριοι, οἱ παρέχοντες κατὰ διαφόρους κρισίμους περιστάσεις εἰς τοὺς ἀφελεστέρους τῶν ξένων διπλωματῶν τῆς αὐτῆς ἀξίας ἐμπιστευτικὰς πληροφορίας· ὅπως ἔξαφνα ἡ περίφημος ἐκείνη περὶ παραιτήσεως τοῦ Βασιλέως, τὴν ὁποίαν τῶν διπλωματῶν τις ἀνεκοίνου εἰς τὴν Κυβέρνησίν του τὴν ἡμέραν ἀκριβῶς, καθ' ἣν ἡ Μεγαλειότης του ἀπεφάσιζε τὴν σύγκλησιν τῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς!

ΔΙΑ ΤΑ "ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ,,

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἔδωκεν ὑπὲρ τῶν «Ἐλευθερίων» δύο χιλιάδας δραχμ., τὸ Πανεπιστήμιον χιλίας, οἱ ἀδελφοὶ Βόλτου χιλίας, ὁ κ. Κ. Μελᾶς διακοσίας, διάφορα δὲ σωματεῖα καὶ ἰδιωτικὰ καταστήματα προσέφεραν ἔπαθλα εἰς εἴδη. Ἀλλὰ δυστυχῶς ὁ κύκλος μένει περιωρισμένος, στενός· δὲν κατενοήθη ἀκόμη ὅτι ἀκριβῶς διὰ τοιούτους σκοποὺς εἶνε ἐνδεδειγμένοι οἱ ἔρανοι καὶ αἱ προσφοραί. Ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι ἐκεῖ ὅπου κατ' ἐξοχὴν ἔχουν ριζώσει οἱ Σκοπευτικοὶ Ἀγῶνες, εἰς τὴν Ἑλβετίαν, δι' ἐράνων ὅλων, ὁμίλων καὶ καταστημάτων καὶ ἰδιωτῶν, πλουσίων καὶ πτωχῶν, συγκεντρώνονται καταπληκτικὰ ποσὰ διὰ τὰ ἔξοδα τῶν Ἀγώνων καὶ τὰ ἀπειροπληθῆ ἔπαθλα.

Ἐφέτος διὰ τοὺς Σκοπευτικοὺς Ἀγῶνας οἱ ὁποῖοι τελοῦνται συγχρόνως μὲ τὰ ἰδικά μας «Ἐλευθέρια» εἰς τὴν Βέρνην, οἱ ἔρανοι ἀνῆλθον εἰς **ἓν ἑκατομμύριον καὶ ἑκατὸν δέκα χιλιάδας φράγκων.**

Βαθμηδὸν καὶ εἰς ἡμᾶς θὰ ἐννοηθῇ βέβαια ἡ μεγίστη ἐθνικὴ σημασία τῶν «Ἐλευθερίων» καὶ θὰ ἔλθῃ ἡ οὐδέποτε ὑστερήσασα ὑποστήριξις, ἰδίως τῶν ἐξω Ἑλλήνων. Ἀλλὰ θὰ ἠθέλομεν ἐκ μιᾶς ἀρχῆς νὰ προσλάβουν ταῦτα τὴν ἐπιβολήν, ἡ ὁποία ἁρμόζει εἰς τὸ ἔργον, τοῦτο δὲ μόνον διὰ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ ἐπάθλων, προκαλούντων ἀνάλογον πλῆθος σκοπευτῶν, θὰ κατορθωθῇ. Ἀπευθύνομεν λοιπὸν καὶ πάλιν ἔκκλησιν πρὸς τοὺς δυναμένους ν' ἀποστείλωσιν ἔπαθλα χρηματικὰ ἢ εἰς εἴδη. Εἶνε ἄλλως καὶ ἐνδεδειγμένη ἡ στιγμή, ὅπως ἐγκαινίσωμεν διὰ τῶν «Ἐλευθερίων» τὴν νέαν ἐθνικὴν ζωήν, ζωὴν αὐτενεργείας καὶ αὐτοπεποιθήσεως, εἰς ἀντικατάστασιν τῆς ἐπαιτείας συμπαθειῶν καὶ ὑποστηρίξεων τῶν ξένων.

Ἡ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΣΕ ΤΗΝ ΞΥΛΟ

Ἐπεδώκαμεν σήμερον πάλιν εἰς τὴν Εἰσαγγελίαν φύλλον περιοδικοῦ τινος, εἰς τὸ ὁποῖον οἱ νεαροὶ ἔκφυλοι τῆς «Ἀνεμώνης» ὀργιάζουν πάλιν πεζῶς καὶ ἐμμέτρως, δημοσιεύοντες μάλιστα μὲ περισσὴν ἀναισχυντίαν καὶ τὰς εἰκόνας των.

Ἀναιμνοῦμεν καὶ πάλιν εὐλαβῶς παρὰ τῇ Δικαιοσύνῃ ν' ἀποφασίσῃ νὰ παρέμβῃ ὑπὲρ τῆς δημοσίας ἠθικῆς καὶ ὑπὲρ τῶν ἀτυχῶν φρενοπαθῶν, οἵτινες ἀποτελοῦν τὴν ἔκφυλον ὁμάδα.

Δηλοῦμεν ὅμως ὅτι, εἰς περίστασιν καθ' ἣν καὶ τὴν φορὰν αὐτὴν ἡ Δικαιοσύνη ἤθελε φανῇ ἀδιάφορος, θ' ἀναγκασθῶμεν νὰ προσφύγωμεν εἰς τὴν ὑπερτάτην δικαιοσύνην τῆς κοινῆς γνώμης, ζητοῦντες τὸν δι' ἀπ' εὐδείας κλήσεως— διὰ ξύλου δηλαδὴ — σωφρονισμὸν τῶν φρενοπαθῶν μειράκων.

Καὶ ἔχουν προκαλέσει ἀρκετὸν ἐρεθισμὸν οἱ νεαροὶ οὗτοι εἰς τὸν κοσμάκην, ὥστε νὰ μὴ ἀμφιβάλλωμεν ὅτι ἡ πρώτη ἐκκλησία μας θὰ προκαλέσῃ παραδειγματικὴν τιμωρίαν τῶν ἀστείων.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ "ΕΣΤΙΑν,,

Η ΚΑΙΠΟΥΡΓΙ' ΑΓΑΠΗ

Ἀξιότιμε κ. Διευθυντά,

Ἐδιάβασα ἀκριβῶς εἰς τὸ ἐπίσημον ὄργανον τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῶν Παρισίων τοὺς διαμειρθέντας λόγους κατὰ τὸ συμπόσιον, ὅπερ ὁ Πρόεδρος αὐτοῦ κ. Κέστερ παρέθηκεν ἐν τῷ μεγάρῳ του εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν ἀποστολήν, ὅταν ἔλαβα τὴν χθεσινὴν «Ἑστίαν», ἐν ᾗ δημοσιεύονται σχετικὰ μὲ τὴν ὑποδοχὴν ταύτην ἐν Γαλλίᾳ.

Δὲν ἠξεύρω ἂν θὰ ἐγκρίνητε νὰ προσθέσητε εἰς τὸ χθεσινά σας ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὰς ἑξῆς φράσεις ἄλλων ῥητόρων τοῦ γεύματος τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου:

Ὁ Πρόεδρος κ. Κέστερ ἐβεβαίωσεν, ὅτι «αἱ βαθύταται συμπάθειαι τῶν Γάλλων πρὸς τοὺς Τούρκους ηὔξησαν ἔτι μᾶλλον τὴν ἐπαύριον τῶν τελευταίων γεγονότων ἐν Τουρκίᾳ, ἅτινα προκαλοῦν τὸν θαυμασμὸν τῆς Εὐρώπης καὶ τοῦ Κόσμου.»

Καὶ κατωτέρω: Τὸ θέαμα τοῦ εὐγενοῦς λαοῦ σας, ἀναλαβόντος εἰς τὰς χεῖράς του τὴν διεύθυνσιν τῶν τυχῶν του, ὑπῆρξεν ἡ ἐπικοινωνία νέων ἰδεῶν μᾶλλον ἐνδομύχων μεταξὺ τῶν δύο ἐθνῶν μας, στενῶς προσεγγιζάντων πρὸς ἄλληλα ἐν τῷ αὐτῷ ἰδεώδει τῆς δικαιοσύνης καὶ φιλανθρωπίας... Πάντες οἱ Γάλλοι χειροκροτοῦσιν εἰς τὰς προόδους τῆς Τουρκίας, ἧς τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ τὴν δύναμιν θεωροῦσιν ὡς ἐνδιαφέρουσαν τὴν Εὐρωπαϊκὴν ἰσορροπίαν καὶ συνεπῶς τὴν ὅλην ἀνθρωπότητα».

Αἱ φιλοφρονήσεις αὗται ἐχαρακτηρίσθησαν ὡς ἔδει ὑπὸ τοῦ Ἰσμαὴλ Τζενανὴ βέη, ὅστις, ἀπαντῶν εἰς τὸν κ. Κέστερ, εἶπε σὺν τοῖς ἄλλοις, χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσῃ: «Ἡ κοινότης τῶν συμφερόντων δὲν εἶνε ὁ συνδέων τοὺς ἀνθρώπους ἰσχυρότατος δεσμός;»

Ἀλλὰ καὶ ἄλλαι φράσεις ἐξεστομίσθησαν, ἃς δὲν παρετήρησαν οἱ τῆς ἀντάντ-κορντιάλ, δὲν πιστεύω ὅμως νὰ μείνωσιν ἀπαρατήρητοι καὶ ὑπὸ τῶν συμμάχων τῶν γάλλων.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν κ. Μπροὶν εἶπεν ἐν τῇ ποροπόσει του, ὅτι «ἐν Γαλλίᾳ δὲν δύνανται νὰ λησμονήσωσι τοὺς δεσμοὺς τῆς αἰωνίας φιλίας, ἥτις ἑνώνει τὰς δύο χώρας οὐχ ἧττον τῶν ἀναμνήσεων τῆς συναδελφότητος ἐν τοῖς πεδίοις μαχῶν, αἵτινες μένουσι καὶ θὰ μένωσι πάντοτε ζῶσαι μεταξὺ τῶν στρατῶν ἡμῶν».

Εἰς ταῦτα ὁ στρατηγὸς Νεσχὰτ πασσᾶς ἀπήντησεν: «Τηροῦμεν ἀκριβῶς εἰς τὰ βάθη τῶν καρδιῶν μας τὴν ὡραίαν ἀνάμνησιν τῶν λαμπρῶν ἡμερῶν, καθ' ἃς στρατιῶται Γάλλοι καὶ Τοῦρκοι ἐπολέμουν ὁμοῦ».

Καθόσον ἐνθυμούμεθα, Γάλλοι καὶ Τοῦρκοι ἐπολέμησαν ὁμοῦ ἅπαξ μόνον: κατὰ τῆς Ρωσσίας εἰς τὸν Κριμαϊκὸν λεγόμενον πόλεμον.

Ἐν Πειραιεῖ, τῇ 16 Ἰουνίου 1910.

Μετὰ πάσης τιμῆς
Ε. Π.

ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ ΠΕΡΙ ΡΕΠΟΡ

Ἀξιότιμε Κύριε Διεσθυντά,

Εἰς τὴν παρασχεθεῖσαν ὑπὸ τῆς «Ἑστίας» φιλοξενίαν ἐν τῷ ἐγερθέντι ζητήματι περὶ τῆς φύσεως καὶ τοῦ χαρακτῆρος τῆς μεταφορᾶς (report) χρεωγράφων ἐξ ἀφορμῆς ἀποφάσεώς τινος τοῦ Πρωτοδικείου, ἥτις παραδόξως ἐχαρακτήρισεν αὐτὴν ὡς κυβίαν, ἐπιτρέψατε νὰ προσφύγω καὶ ἐγώ, οὐχὶ ὅπως ἐνδιατρίψω κυρίως ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούταυ, διότι ἐγὼ οὐδὲ ὡς ζήτημα κἂν τὸ θεωρῶ, ἀφοῦ δὲν ἔχει τις ἢ ν' ἀπευθυνθῇ πρὸς οἱονδήποτε Τραπεζίτην ἢ Χρηματιστὴν διὰ νὰ πεισθῇ ἀμέσως περὶ τῆς πραγματικότητος καὶ τῆς σπουδαιότητος τῆς πράξεως, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐρωτήσω τὰ ἑξῆς:

Ποία ἔσται ἡ στάσις τῶν Τραπεζῶν ὑποτιθεμένου ὅτι τὸ Ἐφετεῖον διὰ τῆς ἀναμενομένης ἀποφάσεώς του ἤθελε τυχὸν συμφωνήσει μὲ τὴν ἀνωτέρω γνώμην τοῦ Πρωτοδικείου περὶ τοῦ χαρακτῆρος τῆς πράξεως μεταφορᾶς (report); Διότι ναὶ μὲν ἡ πρᾶξις αὕτη καὶ μετὰ τοιαύτην τινὰ ἀπόφασιν θέλει ἐξακολουθήσει διατηροῦσα τὸν πραγματικὸν καὶ ἀληθῆ αὐτῆς χαρακτῆρα, ἀλλ' ἀρά γε αἱ Τράπεζαι θὰ θελήσωσι νὰ μὴ λάβωσι παντάπασιν ὑπ' ὄψιν τὴν περὶ τῆς φύσεως καὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν ρεπὸρ κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου καὶ θὰ ἐξακολουθήσωσιν ἐνεργοῦσαι ρεπὸρ ὡς μέχρι τοῦδε;

Ἤ, ἀναλογιζόμεναι τὴν εὐθύνην των, θὰ παύσωσιν ἐν τῷ μέλλοντι αὐτὰ καὶ θὰ προσκαλέσωσι τοὺς πρὸς οὓς ἔχουσι κάμει τὰ ρεπὸρ νὰ παραλάβωσι τοὺς τίτλους των, καταβάλλοντες τὴν ἀξίαν αὐτῶν; καὶ τίνες ἔσονται αἱ ἐντεῦθεν συνέπειαι, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ἀφ' ἑνὸς μὲν ὅτι ἐνδέχεται μετ' ἀπόφασιν μάλιστα τοῦ Ἐφετείου, ν' ἀμφισβητηθῇ τὸ κῦρος καὶ ἡ ἰσχὺς τῶν ρεπόρ, τὰ ὁποῖα ἔχουσιν ἐνεργήσει αἱ διάφοροι Τράπεζαι, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι οἱ εἰς ρεπὸρ τίτλοι μετοχῶν καὶ χρεωγράφων ἀνέρχονται εἰς ἑκατομμύρια;

Καὶ ἂν ἀκόμη οἱ κύριοι τῶν τίτλων δὲν θελήσωσι ν' ἀμφισβητήσωσι τὰς ὁποχρεώσεις των, ὀχυρούμενοι ὄπισθεν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου, δὲν θὰ εὑρεθῶσιν εἰς τὴν ἀναπόδραστον ἀνάγκην νὰ προβῶσιν εἰς ἐσπευσμένας πωλήσεις, τῶν ὁποίων ἀναγκαία συνέπεια ἔσται ἡ ὀποτίμησις τῶν ἀξιῶν;

Καὶ εἰς ποίαν θέσιν θὰ περιέλθωσι τότε ἀγορὰ καὶ Χρηματιστήριον, κλειομένης τῆς θύρας τῶν ρεπόρ;

Ἡ μήπως ἐλησμονήθησαν τὰ ὀλέθρια ἀποτελέσματα, τὰ ὁποῖα ἔσχεν ἡ ἀτυχὴς ἐκείνη καταδίωξις τοῦ συνδικάτου τῶν μετοχῶν Λαυρίου, αἱ ἐκ τῆς ὁποίας συνέπειαι δὲν θὰ εἶνε ὑπερβολὴ ἐὰν εἴπῃ τις ὅτι καὶ μέχρι τῆς σήμερον δὲν ἐξηλείφθησαν ἐντελῶς;

Ἐκ τῆς ἀπόφεως ταύτης τὸ ζήτημα καθίσταται ὄντως γενικοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ μεγάλης σπουδαιότητος!

Παρατηρητὴς

ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΙΓΥΠΤΟΝ

Ἐνθυμοῦνται ἴσως ἀκόμη οἱ ἀναγνῶσται τῆς «Ἑστίας» ἕνα περίφημον λόγον, τὸν ὁποῖον ὁ τέως Πρόεδρος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν Ροῦζβελτ ἐξεφώνησεν εἰς τὸ Ἀημαρχεῖον τοῦ Λονδίνου περὶ τῆς πολιτικῆς τῶν Ἄγγλων εἰς τὴν Αἴγυπτον, τὴν ὁποίαν ἐχαρακτήρισεν ὅπερ τὸ πρέπον φιλελευθέραν, τοιτέστι ὅτι ἡ Ἀγγλία ἔχει ἀναλάβει εὐθύνας ἀπέναντι τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου καὶ ὅτι, ἂν σκέπτεται νὰ μείνῃ ἐν Αἰγύπτῳ, εἶνε ὑποχρεωμένη ν' ἀποκατασήσῃ τὴν διασαλευθεῖσαν τάξιν.

Μερὶς τοῦ Ἀγγλικοῦ Τύπου τότε ἐπετέθη κατὰ τοῦ Ροῦζβελτ, διότι ἦλθεν ἀπρόσκλητος νὰ δώσῃ μαθήματα εἰς τοὺς Ἄγγλους· ἐξ ἀντιθέτου ὅμως οἱ Γερμανοὶ καὶ οἱ Αὐστριακοὶ ἐρριψοκινδύνευσαν τὴν γνώμην, ὅτι αὐτοὶ οἱ Ἄγγλοι, τίς οἶδε ποῖα σχέδια ἔχοντες, ἔβαλαν τὸν Ροῦζβελτ νὰ εἰπῇ ὅσα εἶπε καὶ νὰ τοὺς κατακρίνῃ.

Ἡ ἀλήθεια ἐν τούτοις ἀπεδείχθη καὶ πάλιν εἰς τὸ μέσον. Ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις, ἀντιλαμβανομένη ἤδη πρὸ ἱκανοῦ χρόνου ὅτι ὁ διάδοχος τοῦ λόρδου Κρόμμερ ἦτο διπλωματικώτερος τοῦ δέοντος, ἔγνω νὰ ἐπωφεληθῇ τῶν συσιάσεων τοῦ Ροῦζβελτ. Ἐπελήθη λοιπὸν τῆς πρώτης παρουσιασθείσης εὐκαιρίας καὶ, ὅπως ἀνηγγέλθη χθὲς τηλεγραφικῶς ἐκ Λονδίνου πρὸς τὴν «Ἑστίαν», ὁ διπλωματικώτερος τοῦ δέοντος διὰ τὴν Αἴγυπτον κὸ Ἔλδον Γκὸρστ, πέμπεται πρεσβευτὴς εἰς Κων)πολιν· εἰς δὲ τὴν Αἴγυπτον μεταβαίνει ὁ ἥκιστα μὲν διπλωμάτης, τὰ μάλιστα δὲ στρατιώτης διάσημος· στρατάρχης Κίτσενερ, ὁ ὁποῖος, ἀρνηθεὶς τὴν πρό τινος μόλις προσφερθεῖσαν αὐτῷ γενικὴν διοίκησιν τῶν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν δυνάμεων τῆς Μεσογείου, ἔστερξεν ἐν τούτοις τὴν ὑπὸ Ἔποψιν τιμῶν πολὺ μικροτέραν, ἀλλ' ἐξ ἀτόψεως ἐθνικῆς δράσεως ἀσυγκρίτως μεγαλειτέραν θέσιν τοῦ Ἄγγλου ἀντιπροσώπου εἰς τὴν Αἴγυπτον.

Συνδέεται ἄλλως τε ἤδη ὁ στρατάρχης μὲ τὴν παρὰ τὸν Νεῖλον εὐδαίμονα χώραν. Ἐκεῖ ἐσύναξε τὰς πρώτας του δάφνας. Καὶ εἶνε πολὺ φυσικὸν ἀπὸ τὸν ἴδιον δαφνῶνα νὰ θέλῃ νὰ συμπληρώσῃ τὸν ἀξιοζήλευτον στέφανον τοῦ κατασκευαστοῦ τῆς Αὐτοκρατορίας.

ΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ
ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ κ. Β. ΑΙΓΙΝΗΤΟΥ

ΔΗΛΩΣΙΣ ΤΟΥ ΥΦΗΓΗΤΟΥ κ. Γ. ΚΟΜΝΗΝΟΥ

Διαψεύδω κατηγορηματικῶς τὸ γραφὲν μετὰ πρωτοφανοῦς ἀληθοῦς ὁρασύτητος ὑπὸ τοῦ Γ. Ἀθανασιάδου, ὅτι τὸ ἐργαστήριον τοῦ καθηγητοῦ κ. Β. Αἰγινήτου παρέμεινε κλειστὸν ἀπὸ τῆς 15 Νοεμβρίου μέχρι σήμερον. Τοὐναντίον ἐγὼ δηλῶ, ὅτι τὸ ἐργαστήριον τοῦτο εἰργάζετο κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο συνεχῶς, καὶ μάλιστα οὐχὶ σπανίως αἱ ἐργασίαι παρετείνοντο μέχρι βαθείας νυκτός. Τοῦτο δὲ γνωρίζω καλῶς, καθόσον ἐγὼ αὐτὸς ἐδάνεισα πολλάκις συσκευὰς τοῦ Φαρμακευτικοῦ Χημείου πρὸς ἐκτέλεσιν ἀσκήσεων καὶ παρασκευὴν διδακτορικῶν διατριβῶν, *παράκολουθήσας μάλιστα τὰς τελευτ*αίας καὶ αὐτοπροσώπως· διότι οἱ ἐργαζόμενοι ἐπὶ τῶν ἀναφυομένων χημικῶν ζητημάτων ἔσχον ἀνάγκην ἐνίοτε τῶν ἐπιστημονικῶν συμβουλῶν μου. Σημειωτέον δὲ, ὅτι ὁ καθηγητὴς κ.Β. Αἰγινήτης, μολονότι ἀσθενῶν, ἐπέβλεπε τακτικῶς τὰς γινομένας ἐργασίας.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ σπεύδω νὰ ἐξάρω γεγονὸς μεγάλης σημασίας διὰ τὸ ἡμέτερον Πανεπιστήμιον. *Εἶνε ἡ πρώτη φορά, καθ' ἣν φοιτηταὶ τῆς Φυσικομαθηματικῆς Σχολῆς τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου παρουσιάζουν τοιαύτας* **πρωτοτύπους πειραματικὰς διατριβὰς** ἐπὶ διδακτορίᾳ. Διατριβαὶ ὡς αἱ ὑπὸ τῶν κ. κ. Ν. Κρητικοῦ καὶ Ι. Παρασκευοπούλου ὑποβληθεῖσαι, εἶνε ἀληθῶς πρωτότυποι καὶ ἀξίας τοιαύτης, ὥστε *νὰ δύνανται νὰ τιμήσωσι τὰ ἐργαστήρια οἱουδήποτε Εὐρωπαϊκοῦ Πανεπιστημίου*· ὁμοίας ταύτας οὔτε ἔχει, οὔτε θὰ παρασκευάσῃ ποτὲ ὁ Γ. Ἀθανασιάδης, δι' ὃ πολὺ ὀρθῶς ὁ κ. Αἰγινήτης ἔγραψεν, ὅτι ὁ κύριος οὗτος *ὑστερεῖ κατὰ πολλὰ καὶ αὐτῶν τῶν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐξερχομένων παρ' ἡμῖν διδακτόρων*. Ταῦτα δὲ κατωρθώθησαν ἐντὸς ἐργαστηρίου, τὸ ὁποῖον ἱδρύθη πρὸ τριῶν ἐτῶν.

Καὶ ἐν τούτοις εὑρέθησαν ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι οὐ μόνον *ἀπέκρυψαν τὴν γενομένην θαυμασίαν ἐργασίαν*, ἀλλὰ καὶ ἔγραψαν, ὅτι τὸ ἐργαστήριον ἦτο **κλειστόν!!!** Τοιαῦται πράξεις ἀδύνατον νὰ χαρακτηρισθῶσι δεόντως.

Διατελῶ μετὰ πολλῆς τιμῆς
Θηλ. Κομνηνὸς
Ὑφηγητὴς τῆς Χημείας
Ἐπιμελητὴς τοῦ φαρμακευτικοῦ Χημείου

ΔΙΑΨΕΥΣΙΣ ΛΙΒΕΛΛΟΥ

Μετὰ μεγάλης ἐκπλήξεως ἀνέγνων ἔν τινι λιβέλλῳ τοῦ ἐπιμελητοῦ τοῦ Ἐργαστηρίου τῆς Πειραιῶς Φυσικῆς Γ. Ἀθανασιάδου, ἐκτὸς πλείστων ἄλλων ἀηδεστάτων διαστροφῶν τῆς ἀληθείας, καὶ τὰ ἑξῆς:

«Τὸ ἐργαστήριον τοῦ Β. Αἰγινήτου **ΔΙΕΚΟΨΕ, κ. Ὑπουργὲ, ΤΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ** τὴν 15 Ο)βρίου 1909 καὶ ἔκτοτε **Ε«ΕΙΝΕ ΚΛΕΙΣΤΟΝ**. Δηλαδὴ εἰργάσθη ἐπὶ 12 ἡμέρας!»

Δηλῶ μετ' ἀγανακτήσεως, ὅτι οὐδέποτε ἐπίστευσαν, ὅτι ἦτο δυνατὸν νὰ γραφῶσι τοιαῦται πρωτοφανεῖς ἀνακρίβειαι, καθόσον τὸ ἐργαστήριον τοῦ κ. Αἰγινήτου οὐ μόνον εἰργάσθη τακτικῶς καὶ ἐξακολουθεῖ ἐργαζόμενον μέχρι σήμερον, ἀλλὰ καὶ παρέστη ἀνάγκη, χάριν τῶν παρασκευαζομένων διδακτορικῶν διατριβῶν (συμφώνως πρὸς τὸν ὀργανισμόν του), ὅπως ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου (ὁπότε ἐπερατώθησαν αἱ ἀσκήσεις) καὶ μετέπειτα ἡ ἐργασία ἐξακολουθῇ καὶ μέχρι τοῦ μεσονυκτίου πολλάκις.

Αἱ διατριβαὶ αὗται, γενόμεναι ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπίβλεψιν καὶ τὰς ὁδηγίας τοῦ διαπρεποῦς καθηγητοῦ μας κ. Β. Αἰγινήτου, ὑπεβλήθησαν εἰς τὴν Φυσικομαθηματικὴν Σχολὴν κατὰ τὸν τρέχοντα μῆνα.

Ταῦτα δὲ γνωρίζει βεβαίως καὶ ὁ Γ. Ἀθανασιάδης, διότι ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ τοῦ κ. Αἰγινήτου παρεσκεύασε τὴν διατριβήν του καὶ αὐτὸς ὁ βοηθὸς τοῦ Γ. Ἀθανασιάδου κ. Ι. Παρασκευόπουλος, ἐργασθεὶς ἀπὸ τοῦ Δεκεμβρίου μέχρι τοῦ Μαΐου τακτικώτατα.

Θὰ ἐρωτήσῃ τώρα πᾶς τις: πῶς ὁ βοηθὸς τοῦ Γ. Ἀθανασιάδου δὲν παρεσκεύασε τὴν διατριβήν του εἰς τὸ ἐργαστήριόν των, ἀλλὰ κατέφυγεν εἰς τὸ τοῦ κ. Αἰγινή του; Ὁ λόγος εἶνε ἁπλούστατος. Κατὰ τὸν παρελθόντα Δεκέμβριον, (ὅτε ἦτο ἀσθενὴς ὁ διευθυντὴς των) ὁ κ. Παρασκευόπουλος, κατιδὼν μετὰ πολλὰς ἀποπείρας τὴν ἀνικανότητα τοῦ ἐπιμελητοῦ του Γ. Ἀθανασιάδου εἰς τὸ νὰ βοηθήσῃ αὐτὸν πρὸς παρασκευὴν πρωτοτύπου πειραματικῆς διδακτορικῆς διατριβῆς, ἠναγκάσθη νὰ ἀποταθῇ πρὸς τὸν καθηγητήν μας κ. Β. Αἰγινήτην. Ὑπὸ τὰς ἀμέσους καὶ συνεχεῖς ὁδηγίας τοῦ καθηγητοῦ μας τούτου εἰργάσθη ὁ κ. Παρασκευόπουλος ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου μέχρι τοῦ παρελθόντος μηνὸς τακτικῶς ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ του.

Ὀφείλω τέλος νὰ δηλώσω, ὅτι καὶ ἐγὼ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον παρεσκεύασα τὴν διατριβήν μου, ἐργαζόμενος, ὡς καὶ ἄλλοι, ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ τοῦ κ. Αἰγινήτου, ὅστις, ἂν καὶ ἀσθενής, δὲν διέκοψε τὴν ἐπίβλεψιν τῶν γινομένων ἐργασιῶν, προσερχόμενος καὶ κατὰ τὴν νύκτα ἐνίοτε.

Γ. Οἰκονομίδης
Διδάκτωρ τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν

ΔΗΛΩΣΙΣ

Νομίζω ὅτι ἔχω καθῆκον ὅπως δηλώσω ὅτι τὸ ἐργαστήριον τοῦ κ. Β. Αἰγινήτου οὐδέποτε διέκοψε τὰς ἐργασίας του κατὰ τὸ τρέχον ἔτος, καθόσον ἐγὼ αὐτὸς παρεσκεύασα τὴν πειραματικὴν διδακτορικὴν διατριβήν μου, ἐργασθεὶς ἐν τῷ ρηθέντι ἐργαστηρίῳ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Δεκεμβρίου μέχρι τοῦ Μαΐου τακτικῶς καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν καὶ τὰς ὁδηγίας τοῦ σοφοῦ καθηγητοῦ μας κ. Β. Αἰγινήτου.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ἐκφράζω αὐτῷ καὶ δημοσίᾳ τὰς θερμοτάτας εὐχαριστίας μου καὶ τὴν ἄπειρον εὐγνωμοσύνην μου.

Ι. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ
Βοηθὸς τοῦ Ἐργαστηρίου τῆς Πειραματικῆς Φυσικῆς, ἀριστοῦχος διδάκτωρ τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν

Η ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
Ο Γ. Ι. ΔΕΡΒΟΣ

Ἐπὶ τριακονταετίαν ὑπηρετῶν ὡς ὀρθόδοξος λειτουργὸς τῆς παιδείας ἠκολούθησα τὸ τῶν ἀρχαίων «λάθε βιώσας»· ὅτε οὐδέποτε ἠθέλησα νὰ διαρρήσω τὰς ἐργασίας μου. Ἀλλ' ἐν τῇ παροῦσῃ περιστάσει ἀνεγκαζόμαι νὰ μνημονεύσω αὐτὰς ἵνα ἀναιρέσιμον λιβέλλου, ὃν ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον «Κριτικὸς» ἐδημοσίευσε κατ' ἐμοῦ ἐν τῇ ἐφημερίδι «Ἀκροπόλει».

Ὁ λιβελλογράφος Κριτικὸς λέγει τὰ ἑξῆς:

1) Ὁ καθηγητὴς Γ. Δέρβος γράφει τὸ πρῶτον ἐπιστημονικὸν δεῖγμα τῆς σοφίας αὐτοῦ, ἐπιγραφόμενον «Περὶ τῶν αἰτίων τῆς ὑπὸ τῶν Ἑσπερίων Κρατῶν καταπολεμουμένης Δυτικῆς Ἐκκλησίας» ἔδωκεν ἄλλοτε ἀφορμὴν νὰ διασύρηται τὸ ὄνομά του εἰς τὰς ἐφημερίδας καὶ νὰ ὀνομάζηται ξυλοχίστης. Ὁμολογῶ, ὅτι τοῦτο εἶνε ἀληθές· διότι ὁ μακαρίτης Ρούμπη ἐν τῇ ἐφημερίδι του μὲ ὠνόμασε ξυλοχίστην· διότι ἔγραψα τὴν εἰρημένην πραγματείαν· ἀλλὰ τὸ περιοδικὸν τῆς ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως ἐν Λειψίᾳ (Zeitung für das höhere Unterrichtswesen) τοῦ ἔτους 1884 N. 42: Τόμ. 13 σελ. 33 ἄλλως ἀποφαίνεται περὶ τῆς πραγματείας ταύτης ὡς ἑξῆς:

G. I. Dervos legt, in einer gründlichen historischen Arbeit, welche durch mehrere Hefte geht, die Ursachen Klar, welche die Katholische Kirche mit den Staaten Europas in konflikt brachte, übersicht hier kein Moment von wesentlicher Bedeutung und zeigt sich auf dem geschichtlichen Gebiete der Vergangenheit und Gegenwart genau bewandert.

Ἀλλ' ὁ λιβελλογράφος Κριτικὸς ἐξακολουθεῖ γράφων, ὅτι τὸ εἰρημένον συγγραμμα εἶνε τὸ πρῶτον ἐπιστημονικόν μου ἔργον, ἐνῷ καὶ πρὸ αὐτοῦ καὶ μετ' αὐτὸ ἔγραφα πολλά, ὡς λ. χ. περὶ μυθώδους πορείας τοῦ Ἀπ. Πέτρου εἰς Ρώμην, παιδαγωγικὴν μελέτην περὶ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, μελέτην περὶ Ὠριγένους, συμβολὴν εἰς χριστιαν. ἀρχαιολογίαν, περὶ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ πολέμου, ἑρμηνείαν Εὐαγγελίων διὰ φοιτητὰς καὶ ἄλλας τινὰς πραγματείας, ἃς ἐνταῦθα παραλείπω· πρὸς δὲ καὶ δύο ὀγκώδεις τόμους Χριστιανικῆς Γραμματολογίας, ὧν ὁ πρῶτος συνίσταται ἐκ σελίδων 566, ὁ δὲ δεύτερος ἐκ σελίδων 723.

2) Ὁ λιβελλογράφος Κριτικὸς γράφει, ὅτι ἐν τῇ Theologische Literaturzeitung τοῦ ἔτους 1905 ὁ διαπρεπὴς καθηγητὴς τῆς Γερμανίας Krüger κακαρίζει τὸν Α' τόμον τῆς Χριστιανικῆς μου Γραμματολογίας, ἐνῷ τοὐναντίον πράττει, εἰ καὶ διαφωνεῖ πρὸς ἐμὲ ἐν τῷ ζητήματι τῆς Traditio, λέγων, ὅτι δίδω σημασίαν εἰς τὴν παράδοσιν (ὅπερ νομίζω, ὅτι ὀφείλομεν νὰ πράττωμεν δίδοντες πολλὴν σημασίαν εἰς τὴν ἀξιόπιστον Traditio), ὅμως ἐπαινεῖ τὸν Α' τόμον καὶ θεωρεῖ αὐτὸν ὠφέλιμον τοῖς φοιτηταῖς τοῦ Πανεπιστημίου. Ἀλλ' ὁ λιβελλογράφος Κριτικὸς εἶνε κακῆς πίστεως· διότι ἀναφέρων τὴν γνώμην τοῦ Krüger περὶ τῆς Traditio παρκλείπει νὰ ἀναφέρῃ καὶ τὸ πόρισμα τῆς κρίσεως αὐτοῦ τοῦ καθηγητοῦ περὶ τοῦ Α' τόμου τῆς